

ธนาคารปู อีกหนึ่งทางเลือกในการฟื้นฟูปูม้าไทย

ปูม้า เป็นสัตว์น้ำที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และเป็นที่ยอมรับของผูบริโภค ปูม้า ที่จับได้นำมา บริโภคในประเทศและ ส่งออกไปยังประเทศ ได้แก่ ประเทศ ใต้หวัน ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย แคนาดา อเมริกา

ธนาคารปู (กระชังอนุบาลแม่ปูม้า)

และประเทศในยุโรป จากความต้องการของ ตลาดดังกล่าว ทำให้ปูม้ามีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว ตามข้อมูลจากกรมประมงพบว่าปูม้าที่ จับได้จากอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน ในปี 2541 จับปูม้าได้ 46,700 ตัน แต่ในปี 2548 จับได้ 27,900 ตัน จะสังเกตได้ว่า จำนวนปูม้าลดลงไป ถึง 18,800 ตัน ภายใน 6 ปี ทำให้หลาย หน่วยงานเริ่มตระหนักถึงวิกฤต ปัญหาดังกล่าว

รวมทั้งศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นหนึ่งในหน่วยงานที่ดำเนินงานทางด้าน การฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

โครงการจัดการทรัพยากรประมงชายฝั่งโดยชุมชน เป็นหนึ่งในโครงการต่างๆของศูนย์พัฒนาการ ประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โครงการดังกล่าว ดำเนินงานใน 3 พื้นที่ ได้แก่ 1) อำเภอปะทิว จังหวัด ชุมพร ประเทศไทย 2) เกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย และ 3) จังหวัด สิหนูวิลล์ ประเทศกัมพูชา โดยทั้ง 3 พื้นที่โครงการ พบว่า อาชีพหลักของคนในพื้นที่ คือ การทำประมง โดยเฉพาะ การทำประมงปูม้า และ ชาวประมงในพื้นที่ กำลังประสบปัญหาปูม้าที่ลด จำนวนลง ทางโครงการจึงได้ส่งเสริมและ สนับสนุนให้มีการจัดตั้ง ธนาคารปู ขึ้น เพื่อเป็น การฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าในพื้นที่ ธนาคารปู อ่าว ประทิว นั้นเป็นความคิดริเริ่มจากสถาบัน สิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชน ภายใต้โครงการ การอนุรักษ์ป่าชายเลน อ่าวทุ่ง มหา ในปี 2545 และส่งมอบต่อให้แก่ ทาง

โครงการจัดการทรัพยากรประมงชายฝั่งโดยชุมชน ในปี 2546 เพื่อดำเนินการส่งเสริมต่อไป

ลักษณะการดำเนินงานของธนาคารปูนั้น เป็นการอนุบาลแม่ปูม้าที่มีไข่นอกกระดองในกระชังที่ได้เตรียมไว้ เพื่อให้แม่ปูม้าปล่อยไข่ไปสู่ทะเล และชาวประมงจึงจับแม่ปูม้าไปจำหน่ายต่อไป ธนาคารปูมีการดำเนินงานคล้ายสหกรณ์ คือมีการเปิดรับสมาชิก หากสมาชิกในกลุ่มจับปูม้าที่มีไข่นอกกระดองได้ ก็จะนำมาฝากที่ธนาคารปู เพื่อให้แม่ปูปล่อยไข่ลงสู่ทะเลก่อน หลังจากนั้นจึงได้จับแม่ปูที่ปล่อยไข่แล้วไปจำหน่าย สำหรับเงินที่ได้จากการจำหน่ายแม่ปูนั้น 50 เปอร์เซ็นต์จะเก็บเข้ากองทุน 40 เปอร์เซ็นต์จะถูกใช้ในการติดตั้งและซ่อมแซมกระชัง อีก 10 เปอร์เซ็นต์สำหรับเป็นค่าอาหารแม่ปู การจัดตั้งธนาคารปู เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยในการฟื้นฟูทรัพยากรปูม้า แต่การที่จะประสบความสำเร็จนั้น ต้องอาศัยความเสียสละและความร่วมมือของคนในพื้นที่ เพราะการที่คนในพื้นที่นำปูม้าที่มีไข่นอกกระดองที่จับมาได้มาฝากไว้กับธนาคารปู ก็หมายถึงว่าเขาต้องสูญเสียรายได้จากการขายปูตัวนั้น แต่ถ้าคิดในทางกลับกัน ชาวประมงไม่ได้เงินจากแม่ปูตัวนี้ แต่ในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า ชาวประมงจะได้เงินมากกว่าที่ได้จากแม่ปูตัวนี้ เพราะเขาจะได้เงินจากจำนวนลูกปูที่ถูกปล่อยออกไป ซึ่งในตอนนี้ก็กลายเป็นปูหลายๆตัวที่ขายได้นั่นเอง และยังทำให้ชาวประมงมีปูม้าให้จับไปตราบนานเท่านาน

